

Дослідження та аналітичні продукти, які були виконані в межах Ініціативи з розвитку екологічної політики і адвокації (ЕРАІУ) протягом 2020-2023 років

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

Ініціатива з розвитку екологічної
політики і адвокації в Україні

Швеція
Sverige

Посилення аналітичної і адвокаційної спроможності грантерів ЕРАІУ було однією з цілей Ініціативи. Адже сприяння розвитку еко-політик, стратегій і програм стає ефективнішим, коли організації громадянського суспільства опираються на власну аналітику.

Ініціатива пропонувала різноманітні формати для здійснення науково-аналітичної та адвокаційної діяльності грантерів. Протягом 2020-2023 років оголошувалися окремі конкурси для когорти інституційних партнерів з метою осмислення кумулятивного впливу на довкілля таких явищ, як корупція, дискримінація, пандемія, війна тощо.

ЕРАІУ заохочувала розвивати експертне партнерство екологічних організацій з органами влади, громадами, науковим середовищем, соціально відповідальним бізнесом та іншими зацікавленими сторонами. ЕРАІУ створювала можливості для взаємодії з організаціями громадянського суспільства та експертними спільнотами з інших сфер діяльності, зокрема з аналітичними центрами когорти ТТДІ, з ОГС, що допомагають громадам із місцевими стратегіями розвитку.

Результатом цієї діяльності стали біля 40 аналітичних продуктів та адвокаційних акцій.

Документ підготовлено в рамках Ініціативи з розвитку екологічної політики й адвокації в Україні (ЕРАІУ), що здійснюється Міжнародним фондом "Відродження" за підтримки Швеції (2019 - 2023 роки).

**Дослідження та аналітичні продукти, які були виконані
в межах Ініціативи з розвитку екологічної політики і адвокації (ЕРАІУ) протягом 2020-2023 років
(перелік доповнюється)**

Нижче перелічено аналітичні продукти грантоотримувачів ЕРАІУ, які сформовано за результатами дослідницької і моніторингової діяльності в межах дослідницьких та інституційних проєктів (2020-2023 роки), а також за результатами реалізації «малих» грантів у південно-східних областях України (2021-2023). Перелік подано по тематичних секціях, деякі із досліджень можуть дублюватися у різних темах.

Зміна клімату

- [Аналіз впливу кліматичних змін на водні ресурси України](#). ГО Екодія, 2020-2021 (рекомендації були використані Міндовкілля під час розробки Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року.)
- [Можливості інвентаризації міських зелених насаджень у населених пунктах України на прикладі м. Києва](#) задля адаптації міста до зміни клімату з використанням інструменту i-Tree ECO. ГО Зелена хвиля, 2020-2021
- [Амбітність планів дій сталого енергетичного розвитку та клімату українських громад](#) (ПДСЕРК) – оцінка зобов'язань громад по скороченню викидів парникових газів та оптимізації енергоспоживання ([з додатками](#) та поясненням, [як громади можуть впливати](#) на національну кліматичну політику). ГО Екоclub, 2020-2021
- [Оцінка вразливості до зміни клімату Рівненської громади](#) та рекомендації щодо заходів з адаптації. ГО Екоclub, 2021-2022
- [Вплив російської війни в Україні на клімат \(англомовна версія\)](#). ГО Екодія у партнерстві з Initiative on GHG Accounting of War та Міндовкілля. 2022-2023
- [Адаптація до зміни клімату: короткий путівник для громад](#). ГО Екоclub, 2023

Управління відходами

- [Дослідження нових впливів пандемії Covid-19 на генерування твердих побутових відходів](#): вплив карантину на систему поводження з відходами в Україні, проблеми і [рекомендації](#) для зацікавлених сторін з метою пом'якшення впливу на довкілля. ГО Нуль відходів Львів у партнерстві з ГО Еколтава, 2020
- [Концепція зеленого офісу в українських компаніях: актуальність та головні пріоритети](#) задля скорочення відходів та ефективного використання ресурсів компаній. ГО Зелена хвиля, 2020-2021
- [Золото під ногами: удосконалення місцевих політик сталого поводження з опалим листям](#) – практики і поради щодо поводження з рослинними рештками в індустріальних містах. ГС Досить труїти Кривий Ріг, 2020-2021
- [Планування і проєктування публічних просторів в Івано-Франківську](#): аналіз підходів з урахуванням принципів кругової економіки (проаналізовано стратегії повторного використання ресурсів). БФ Тепле Місто, 2021-2022
- [Поводження з промисловими відходами в Харківській і Кіровоградській областях](#) – досліджено корупційні ризики у сфері управління промисловими відходами у двох областях. ГО Флора у партнерстві з ГО Нова Енергія, 2021-2022

- [Дослідження складу та ролі групи неформальних збирачів вторсировини в управлінні відходами Львова](#). Створено документальне відео. ГО Нуль відходів Львів, 2021-2022
- [Аналіз і моніторинг впровадження національної політики та регіональних стратегій щодо поводження з ТПВ в областях Карпатського регіону України](#). Проведено [адвокаційну кампанію у форматі прес-туру](#). ГО Нуль відходів Львів у партнерстві з ГО Екосфера, 2021-2022
- [Відходи та війна](#) (на прикладі міст Полтава і Львів): дослідження впливу російської агресії на морфологічний склад твердих побутових відходів у приймаючих громадах. [Особливості ТПВ у модульному містечку для внутрішньо переміщених осіб](#) у м. Львів. ГО Еколтава у партнерстві з ГО Нуль відходів Львів. 2022-2023
- [Аналіз проблеми переробки відходів руйнувань: воєнний вимір. \(англомовна версія\)](#) ГС Досить труїти Кривий Ріг, 2023

Екологічні політики і програми

- [Оцінка впливу на довкілля](#): умови та досвід реалізації в Україні. ГО Еко клуб, 2021
- [Аналіз ефективності розробки та виконання Комплексної цільової програми](#) екологічного добробуту міста Києва на 2019-2021 роки ([аналітичний звіт](#)). ГО Екопарк Осокорки у партнерстві з ГО Екологія Право Людина, 2021-2022
- [Радіаційна безпека та екологічний вплив уранових виробництв в Україні](#) (паливна основа, ядерна і радонова безпека). ГО Флора, 2022
- [Звіт про стратегічну екологічну оцінку Стратегії сталого розвитку](#) територіальної громади міста Вознесенська на 2019-2026 роки. ГО Фонд розвитку міста Миколаєва, 2022-2023

Екологічні фактори дискримінації

- [Вплив уранодобувної промисловості та природних факторів на довкілля і здоров'я людей у Кіровоградській області](#) (результати дослідження лягли в основу [Обласної комплексної програми](#) захисту населення Кіровоградської області від впливу іонізуючого випромінювання на 2021-2025 роки). ГО Флора, 2021
- [Аналіз передумов дискримінації жителів промислових агломерації на прикладі Кривого Рогу](#). ГС Досить труїти Кривий Ріг, 2021-2022
- [Еколого-кліматична дискримінація в окупованому Криму: виміри і загрози](#). ГО Кримськотатарський ресурсний центр, 2021
- [Мій сусід – сміттєзвалище](#): Аналітичний звіт за результатами дослідження екологічно-соціальної дискримінації населення за фактором проживання біля сміттєзвалища у селі Макухівка Полтавської області. ГО Еколтава, 2021-2022
- [Життя без вибору](#): Прояви нерівності та дискримінації у вугільних містах, які варто врахувати при справедливій трансформації (дослідження містить також актуальні рекомендації для пост-воєнного періоду). ГО Екодія, 2021-2022
- [Якість життя та екологічна безпека в м. Київ](#). ГО Збережи Дніпро, 2021-2022
- [Дослідження складу та ролі групи неформальних збирачів вторсировини в управлінні відходами Львова](#). Створено документальне відео. ГО Нуль відходів Львів, 2021-2022

Довкілля і громади

- [Дослідження стану лісосмуг в громадах Полтавської області](#). ГО Еколтава, 2020-2021
- [Оцінка вразливості до зміни клімату Рівненської громади](#) та рекомендації щодо заходів з адаптації. ГО Еко клуб, 2021-2022
- [Дослідження транспортної поведінки мешканців Івано-Франківської агломерації](#). БФ Тепле Місто, 2021-2022
- [Аналіз ефективності розробки та виконання Комплексної цільової програми](#) екологічного добробуту міста Києва на 2019-2021 роки ([аналітичний звіт](#)). ГО Екопарк Осокорки у партнерстві з ГО Екологія Право Людина, 2021-2022
- [Стан документального оформлення природно-заповідних зон місцевого значення в Сіверській громаді Донецької області](#). ГО Для людей. 2021-2022
- [Екологічний профіль громади м. Калуша](#) (який було сформовано за моделлю еко-профілю для Рубіжанської громади Луганської області). ГО Імпакт центр SXID.UA, 2021-2022
- [Звіт про стратегічну екологічну оцінку Стратегії сталого розвитку](#) територіальної громади міста Вознесенська на 2019-2026 роки. ГО Фонд розвитку міста Миколаєва, 2022-2023
- [Вплив воєнних дій на родючість ґрунтів](#) на прикладі Курахівської громади Донецької області. ГО До чистих джерел, 2022-2023
- [Заводи, ракети, генератори, Каховка – що найбільше забруднює повітря в м. Запоріжжі](#). Вплив війни та складного опалювального сезону на якість повітря в Запоріжжі. ГО Екосенс, 2022-2023
- [Фіксація шкоди, завданої природним комплексам Харківської області внаслідок війни](#) (аналітичний звіт). [Геопросторові технології на службі довкілля](#): як науковці фіксують наслідки війни для природних комплексів Харківщини. ГО Природоохоронні геоінформаційні системи України, 2022-2023
- [Наслідки війни для довкілля Очаківської і Куцурубської територіальних громад Миколаївської області](#) (аналітичний звіт). ГО Кінбурн, 2022-2023

Війна і довкілля

- [Вплив нераціональної політики окупаційної влади Російської Федерації на водний баланс Криму](#) (аналітична записка Спеціальному доповідачу з питань прав людини та навколишнього середовища ООН). ГО Кримськотатарський ресурсний центр, 2020-2021
- [Проблеми якості питної води в окупованому Криму](#). ГО Кримськотатарський ресурсний центр, 2022
- [Водопостачання та водна безпека у контексті російської агресії \(англомовна версія\)](#). На основі дослідження розроблено [Порадник щодо дорожньої карти управління водними ресурсами](#) територіальної громади у контексті воєнних ризиків. ГО Флора, 2022-2023
- [Аналіз якості води з різних джерел у м. Кривий Ріг](#) за результатами громадського моніторингу. ГС Досить труїти Кривий Ріг, 2023
- [Аналіз проблеми переробки відходів руйнувань: воєнний вимір. \(англомовна версія\)](#) ГС Досить труїти Кривий Ріг, 2023
- [Вплив російської війни в Україні на клімат \(англомовна версія\)](#). ГО Екодія у партнерстві з Initiative on GHG Accounting of War та Міндовкілля. 2022-2023
- [Якість атмосферного повітря в Україні до і після повномасштабного вторгнення](#). ГО Збережи Дніпро, 2022-2023
- [Вплив повномасштабної війни на довкілля Маріуполя: які наслідки та що з цим робити?](#). ГО Ініціативна група "Разом!", 2022-2023

- [Вплив воєнних дій на родючість ґрунтів](#) на прикладі Курахівської громади Донецької області. ГО До чистих джерел, 2022-2023
- [Заводи, ракети, генератори, Каховка – що найбільше забруднює повітря в м. Запоріжжі](#). Вплив війни та складного опалювального сезону на якість повітря в Запоріжжі. ГО Екосенс, 2022-2023
- [Фіксація шкоди, завданої природним комплексам Харківської області внаслідок війни](#) (аналітичний звіт). [Геопросторові технології на службі довкілля](#): як науковці фіксують наслідки війни для природних комплексів Харківщини. ГО Природоохоронні геоінформаційні системи України, 2022-2023
- [Наслідки війни для довкілля Очаківської і Куцурубської територіальних громад Миколаївської області](#) (аналітичний звіт). ГО Кінбурн, 2022-2023

Крім цього, у 2022 році організації із когорти інституційних партнерів ЕРАІУ зробили немало адвокаційних акцій вже у перші дні війни, аби голос «німої жертви» - природи України – було почуто у світі, а збитки, які завдаються довкіллю під час російської агресії, були зафіксовані. Зокрема:

- Функціонал моніторингу якості повітря в [SaveEcoBot](#) – агрегатор даних про забруднення, забруднювачів та інструменти захисту довкілля. ГО Збережи Дніпро, 2022-2023
- [Випадки потенційної шкоди довкіллю, спричинені російською агресією](#) (інтерактивна мапа). ГО Екодія, 2022-2023
- [Звернення українських ОГС, що займаються захистом довкілля, до низки міжнародних інституцій з вимогами визнати росію ядерним терористом](#) та накласти санкції на державне підприємство країни-агресорки “росатом”. Ініціатор – ГС ДТКР 2022
- [Зелена відбудова України: Позиція громадськості](#). ГО Екодія у партнерстві з ЕПЛ, Екоклуб та іншими ОГС ініціювали спільну позицію, яка перелічила основні принципи зеленої відбудови.

Аналітичні доробки на сайтах інституційних партнерів ЕРАІУ

[ГО Центр екологічних ініціатив «Екодія»](#)

[ГО Екоклуб](#)

[ГС Досить труїти Кривий Ріг](#)

[ГО Нуль відходів Львів](#)

[ГО Збережи Дніпро](#)

[ГО Суспільний проект «Еколтава»](#)

[ГО Кримськотатарський ресурсний центр](#)

[ГО Флора](#)

[ГО Український екологічний клуб «Зелена хвиля»](#)

[ГО Екопарк Осокорки](#)

[ГО Екоґвалт](#)

Дослідження, виконані на замовлення Міжнародного фонду Відродження

- Базове дослідження стану та напрямів розвитку екологічної політики України та перспектив посилення участі організацій громадянського суспільства у розробці та впровадженні політик, дружніх до довкілля. 2018-2019
- Охорона природи у сфері видобутку корисних копалин в Україні: нормативні аспекти та практика застосування. 2019-2020

- Вплив та роль інститутів громадянського суспільства в сфері використання та охорони природних ресурсів в Україні. 2019-2020
- Impact of Extractive Industries on the Environment and Climate Change – EITI. 2020-2021
- Вартів докiлля Донбасу: роль громадських органiзацiй у вирiшеннi екологiчних проблем Донеччини i Луганщини. 2020-2021
- Докiллева проблематика в публiчному iнформацiйному просторi України. 2020-2021
- Докiлля i вiйна. Медiамонiторинг присутностi теми у ЗМi та пошукових запитах українцiв (24 лютого – 27 квітня). 2022. [Англomовна версiя](#).
- Роль iнститутiв громадянського суспiльства України у формуваннi екологiчної полiтики та програм. 2019-2022
- Докiллева проблематика в публiчному iнформацiйному просторi України. 2023